Пенсионно осигуряване

Професионален пенсионен фонд ОББ

Доклад за дейността
Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2021 година

Обща информация i
Доклад за дейността ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Професионален пенсионен фонд ОББ
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица 1
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица 2
Отчет за паричните потоци 3
Приложения
1. Корпоративна информация 4
2. Изготвяне на финансовите отчети 4
2.1. База за изготвяне 4
2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 6
2.3. Съществени счетоводни политики 7
2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството 13
2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството 14
2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС 14
3. Нетни печалби от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност 15
4. Приходи от лихви 15
5. Оповестяване на свързани лица 15
5.1. Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество 16
5.2. Задължения към управляващото дружество 16
6. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/към други пенсионни фондове 16
7. Други увеличения 16
8. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.4в от КСО 17
8.1. Прехвърлени средства на осигурени лица 17
8.2. Други задължения 17
9. Парични средства и парични еквиваленти 17
10. Вземания, свързани с инвестиции 17
11. Инвестиции по справедлива стойност 18
11.1. Ценни книжа издадени или гарантирани от Република България 18
11.2. Български корпоративни облигации 18
11.3.Чуждестранни държавни ценни книжа 19
11.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа 19
11.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми 19
12. Деривативни финансови инструменти 19
13. Данъчно облагане 20
14. Управление на финансовите рискове 20
15. Инвестиции по справедлива стойност по категории 34
16. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност 36
17. Събития след края на отчетния период 36

Пенсионно осигуряване

Управляващо пенсионно дружество

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД, с предишно наименование „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД

Надзорен съвет (от 09.08.2021 г.)

Коста Чолаков– Председател на Надзорния съвет

Татяна Иванова– Заместник-председател и член на Надзорния съвет
Проф. д-р Григор Димитров – Член на Надзорния съвет

Управителен съвет

Николай Стойков – Главен изпълнителен директор

Анастас Петров – Изпълнителен директор

Мая Русева - Член

Елица Занчева - Член

Венета Манова - Член

Адрес на управление

бул. „България" № 49Б, ет. 10
гр. София, 1404

Регистър и регистрационен номер
Регистрация Софийски градски съд по ф.д. № 14208/ 2000 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Райфайзенбанк България ЕАД
Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited

Одитори

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
бул. Мария Луиза 9-11
София 1000

АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

Пенсионно осигуряване

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2021 Г.

I. Обща информация за Професионален пенсионен фонд ОББ

На 10 февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group се задължава да прехвърли 100% от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ –Животозастраховане" ЕАД – част от белгийската банково-застрахователна група KBC.

Процесът премина през необходимите регулаторни одобрения, които имаха за цел да осигурят защита на интересите на клиентите чрез оценка на финансовата адекватност и организационния капацитет на купувача. Трансакцията беше окончателно одобрена и приключи на 30.07.2021г.

„Професионален пенсионен фонд ОББ" („Фонд" или „ППФ ОББ") е регистриран с решение № 1/ 30 ноември 2000 г. на Софийски градски съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България" № 49Б, ет. 10.

С решение на СГС от 23.08.2021 г. е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Професионален пенсионен фонд ОББ".

Фондът стартира дейността си в началото на 2001 г., като първите осигурителни вноски се получават през месец май 2001 година.

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД („Компанията" или „ПОК") и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Към 31 декември 2021 г. структурата на управление на Фонда е двустепенна и се осъществява от Управителен и Надзорен съвет в състав:

Надзорен съвет:

- Коста Чолаков– Председател на Надзорния съвет;
- Татяна Иванова– Заместник-председател и член на Надзорния съвет;
- Проф. д-р Григор Димитров – независим член на Надзорния съвет.

Управителен съвет:

- Николай Стойков Стойков – главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет;
- Анастас Атанасов Петров – изпълнителен директор и заместник-председател на Управителния съвет;
- Елица Александрова Занчева – Член;
- Мая Иванова Русева – Член;
- Венета Ангелова Манова – Член.

Управителният и Надзорен съвет са вписани в търговския регистър към Агенция по вписванията на 9 август 2021 г.

До тази дата Фондът се управлява от Надзорен съвет и Управителен съвет в състав:

Надзорен съвет:

- Мариус Даниел Попеску – Председател на Надзорния съвет;
- Проф. д-р Лалко Дулевски – Заместник-председател и независим член на Надзорния съвет;
- Доц. д-р Людмила Векова – Член на Надзорния съвет.

I. Обща информация за Професионален пенсионен фонд ОББ (продължение)

Управителен съвет:

- Николай Стойков – Главен изпълнителен директор;
- Анастас Петров – Изпълнителен директор;
- Мая Русева – Член;
- Елица Занчева – Член;
- Диляна Милева – Член.

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г.

През 2021 г. дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" бе насочена към:

- Ограничаване на ефектите от COVID-19 пандемията върху Фонда и средствата на осигурените лица
- Утвърждаване на позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България и разширяване на каналите за дистрибуция и обслужване на клиенти, във връзка с придобиване на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД от „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група КВС;
- Професионално управление на средствата на осигурените лица;
- Управление на рисковете и поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиентите му;
- Дигитализиране на процесите свързани с продажби и обслужване.

A. Предприети мерки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" в условията на Covid-19.

Съгласно политиките за управление на рисковете на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД, в Дружеството функционира Кризисен щаб за справяне с ефектите от разпространение на COVID-19 вируса, който изготви План за справяне с последствията и продължаване на дейността на компанията и управляваните от нея пенсионни фондове.

В процеса на изготвяне на плана, беше извършено идентифициране и оценяване на приложимите рискове на база на Правилата за управление на риска и рисковата матрица, включително чрез провеждане на стрес тестове, като бяха планирани действия за намаляване на нивото на идентифицираните рискове.

Основните действия на Кризисния щаб бяха насочени към:

- Ограничаване на рисковете за здравето и живота на служителите, както и на партньори и клиенти на компанията с достъпи до офисите на компанията. Прилагане дистанционен процес на обслужване;
- Ограничаване на рискове от прекъсване на дейността или нарушаване на критични процеси, в резултат на евентуално разпространение на COVID-19 сред служители на компанията;
- Подкрепа на търговската структура, във връзка с очакван спад на продажбите, предизвикан от евентуални дългосрочни мерки за социално дистанциране;
- Контрол и осигуряване на достатъчна ликвидност за обезпечаване на плащания към клиенти и партньори.

Дружеството се стреми ежедневно да поддържа достатъчно ликвидни средства, с които да посрещне изходящи парични потоци, свързани с инвестиционната дейност на Фонда, както и всички предстоящи плащания към осигурени лица/пенсионери. По време на фазата на акумулиране на средствата основните изходящи парични потоци на Фонда са свързани с плащания към други пенсионни фондове, когато осигурените лица прехвърлят средствата си в друг фонд (веднъж на тримесечие), плащания към Фондовете на НАП/НОИ на лица, решили да променят осигуряването си и плащанията към управляващото дружество.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

А. Предприети активности в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" в обстановка на Covid-19 (продължение).

Източниците на ликвидност във Фонда са от една страна вноските на осигурените лица, акумулирани и превеждани от НАП, а от друга бързоликвидни финансови инструменти в портфейла на Фонда. Ръководството счита, че наличните пари и парични еквиваленти и други финансови активи ще бъдат достатъчни за Фонда да продължи нормалната си дейност дори при сценарий с намалени парични потоци от вноски в бъдеще.

През 2021 година глобалната икономика успя да се възстанови от преживяната рецесия причинена от COVID-19. Безпрецедентна подкрепа от страна на правителствата и централните банки по целия свят, заедно с откриването на ваксини срещу вируса помогнаха за отварянето на икономиките. Спадът на безработица доведе до ръст на потреблението и капиталовите инвестиции.

През 2021 г. фокусирани действия на Компанията бяха насочени към ограничаване на ефектите от разпространението на COVID-19 върху стойността на средствата на осигурените лица. Ръководството следеше на ежедневна база развитието на пазарите и извършваше корекции, при необходимост, в своите инвестиционни решения. В тази връзка, алокацията на инвестициите на Дружеството и фондовете претърпяха някои конкретни промени през 2021г. В началото на годината бяха приети за употреба първите ваксини срещу COVID-19, които помогнаха за облекчаване на епидемиологичната обстановка. Ваксините и постепенното нормализиране на обществения живот, заедно с предприетите мерки за подпомагане от страна централните банки и правителствата доведоха до бързо възстановяване на глобална икономика и ръст на рисковите активи. Дружеството увеличи теглото на акциите в портфейлите на пенсионните фондове, което помогна за постигнатата висока положителна доходност през 2021 г.

Б. Утвърждаване позициите на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България

- Към 31 декември 2021 г. броят на осигурените лица в „Професионалния пенсионен фонд ОББ" е 22,829 (23,979 към 31 декември 2020 г.), пазарният дял на фонда е намалял от 7.66% към 31 декември 2020 г. на 7.20% към 31 декември 2021 г. Към края на 2021 г. общата стойност на нетните активи на „Професионален пенсионен фонд ОББ" възлиза на 97,781 хил. лв. (93,155 хил. лв. към 31 декември 2020 г.). През отчетния период Професионалният фонд, управляван от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД намалява пазарния си дял по размер на управляваните активи, от 7.26% на 6.92%. Този показател му отрежда шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в "ППФ ОББ" през 2021 г. е 119.12 лв. и той е с 8.23% по-нисък от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за всички професионални фондове (110.06 лв.).
- В следствие на обявяване на сделката, с която KBC Group придобива бизнеса на NN Group в България, през месец февруари на 2021 година, дистрибуционните договори с EFG Postbank и Raiffeisen Bank Bulgaria бяха прекратени. В най-кратки срокове бяха подписани договори за дистрибуция на пенсионните продукти с ОББ и основните дистрибуционни канали на ДЗИ. Търговските структури на двете дружества бяха своевременно обучени и още от средата на 2021 година започнаха да предлагат продуктите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. На база очаквания ръст в продажбите, произтичащи от подписването на гореописаните споразумения за дистрибуция, които обеми са залегнали в изготвения бюджет за периода 2022-2024 година, Дружеството ще утвърди своите позиции на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България

- Позиция спрямо конкурентите: По данни на КФН към края на 2021 г., пазарният дял на „ППФ ОББ" определен на база на броя на осигурените в него лица е 7.20%. Въз основа на този показател, компанията се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 6.92%. Този показател му отрежда шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара.

В. Управление на средствата на осигурените лица

Основната цел на Професионален пенсионен фонд ОББ при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Фондът реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

В. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

В допълнение към тази основна цел, Фондът се стреми към реализиране на доходност над средната за всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор. Опитът, който KBC Group притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тази цел да бъде постигната.

В рамките на инвестиционния процес „Професионален пенсионен фонд ОББ" оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Дружеството следва утвърдени методики на KBC за оценка на риска. Това гарантира прозрачност на инвестиционния процес, пълен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

С интегрирането на Дружеството в групата на KBC, инвестиционната политика на Фондовете беше адаптирана към груповите изисквания, като в същото време запази основните си елементи. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност във фондовете, са приети Инвестиционни мандати и Инвестиционни политики на всеки един от управляваните от Дружеството фондове, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от звеното по Управление на риска. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

При инвестиране на средствата на нашите клиенти се отчитат идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, като инвестиционните решения се извършват в съответствие с Политиката на KBC Group за отговорно инвестиране, която изисква:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действаме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за антикорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни.

Структура на инвестиционния портфейл към 31.12.2021 г.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

В. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2021 г. на база среднопретеглени стойности:

	ППФ ОББ
Кредитен рейтинг	**A**
Експозиция по валути:	
BGN	7.92%
EUR	75.25%
USD	16.83%

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2017	2018	2019	2020	2021	
ППФ ОББ	Доходност [1]	6.83%	-5.15%	7.34%	1.22%	6.97%	
	Инвестиционен риск [2]	1.74%	3.07%	2.31%	5.91%	3.64%	
	Коефициент на Шарп [3]	4.13		3.35	0.28	2.05	**3.32%**

Забележки:

[1] Номиналната доходност за 2017, 2018, 2019, 2020 и 2021 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).
[2] Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.
[3] Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.
Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като дружеството не гарантира постигането на положителна доходност.

Г. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти по индивидуални и групови договори.

„Професионален пенсионен фонд ОББ "се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Д. Управление на риска

Управлението на риска в „Професионален пенсионен фонд ОББ " ЕАД се осъществява на базата на цялостна рамка за управление на рисковете, наречена „Модел на трите линии на защита". Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Компанията (напр. Продажби, Управление на инвестициите, ИТ, оперативни отдели, Човешки Ресурси и др.) формират 1-ва линия на защита по отношение на рисковете. Те прилагат политиките и процедурите за контрол на рисковете в съответната функционална сфера в Компанията.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Компанията (напр. финансов, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират 2-рата линия на защита. Тези функции наблюдават и контролират прилагането на политиките и процедурите в Компанията и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете.
- Звеното за вътрешен одит в Компанията изгражда 3-та линия на защита. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Компанията.

През 2021 година Компанията продължи да поддържа високо ниво на ангажираност на бизнес функциите по отношение управлението на риска, в това число чрез ясно дефиниране на ролите и отговорностите по процеси, както и чрез проследяване и докладване от страна на мениджърите по отношение на ефективността на прилагането на контролите в процесите, за които същите са отговорни. С интеграцията на Компанията към системата за управление на риска в групата на КВС този процес ще продължи.

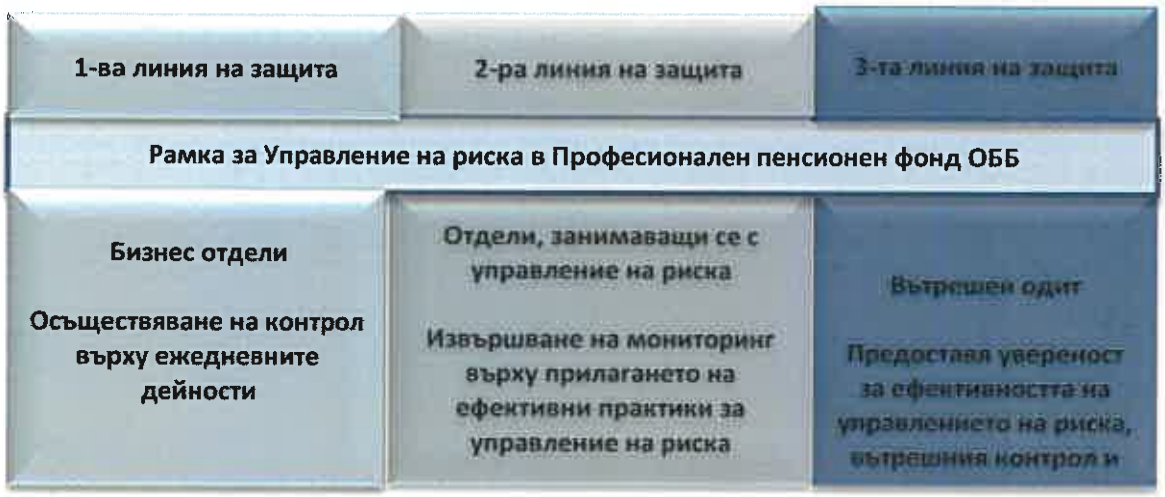

Финансово-осигурителни рискове във фазата на акумулиране

Финансово-осигурителните рискове обхващат всички характерни рискове в пенсионно-осигурителната дейност. Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Управление на риска". По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Д. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

В съответствие с действащото законодателство, осигуряването във Фонда дава право на:

а) от 1 януари 2016 г. на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд съобразно категорията труд. Когато размерът на изчислената пенсия е до 20 на сто от социалната пенсия за старост, сумата се изплаща на пенсионера еднократно или разсрочено при придобиване на правото;
б) на еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;
в) на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните по индивидуалната осигурителна партида средства на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда.

Ако осигурено във Фонда лице не е придобило право на професионална пенсия, поради неизпълнение на законовите изисквания за ранно пенсиониране, когато придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 68 от КСО, може да изтегли еднократно или да прехвърли набраните средства по индивидуалната си осигурителна партида във Фонда в универсален пенсионен фонд или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Право на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране имат осигурени във Фонда лица, които не са променили осигуряването си във фонд „Пенсии" на ДОО при условията на чл. 4в от КСО, по отношение на които са изпълнени следните условия:

а) имат не по-малко от 10 години осигурителен стаж след 31 декември 1999 г. при условията на първа категория труд и възраст, която е с 10 години по-ниска от възрастта за пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО;
б) имат не по-малко от 15 години осигурителен стаж след 31 декември 1999 г. при условията на втора категория труд или при условията на първа и втора категория труд и възраст, която ес 5 години по-ниска от възрастта от възрастта за пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Ако осигурено лице не отговаря на условията за изплащане на пенсия от Фонда, то има право на пенсия за ранно пенсиониране от фонд „Пенсии" на Държавното обществено осигуряване, ако отговаря на законовите изисквания за ранно пенсиониране при условията на първа и втора категория труд от държавното обществено осигуряване, регламентирани в чл. 69б от КСО. В този случай натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на лицето се прехвърлят от Фонда във фонд „Пенсии". Аналогично, средствата на осигурено във Фонда лице се прехвърлят и когато лицето промени осигуряването си във фонд „Пенсии" по реда на чл. 4в от КСО.

Пенсиите, изплащани от Фонда са срочни. Срочната професионална пенсия за ранно пенсиониране се получава до навършване на възрастта за пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО и не може да се получава заедно с пенсия за трудова дейност или със социална пенсия за инвалидност по част първа от КСО. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и срока на получаване.

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Управителният съвет преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Д. Управление на риска (продължение)

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с адекватен кредитен рейтинг.

За ограничаване на експозицията на Фонда към кредитния риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

Валутен риск

През 2021 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния си риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В „Професионален пенсионен фонд ОББ", този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Възникване на срив в информационните системи на Фонда;
- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда;

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Д. Управление на риска (продължение)

Нефинансови рискове (продължение)

Оперативен риск (продължение)

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в Професионален пенсионен фонд ОББ:

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

Правен и регулативен риск

Процесът на управление на правния риск и риска по съответствие е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на правилата, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условията за приемане и оценка на бизнес партньорите и изискванията за възлагане на дейности на подизпълнители

Управлението на правния риск и риска по съответствие е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

Комитети и функции, участващи в системата за управление

Съгласно структурата за управление на Дружеството, съобразена с изискванията на групата на КВС към края на 31.12.2021 година към Надзорния и Управителния са създадени комитети с консултативни правомощия, както следва:
Към Надзорния съвет са създадени:

- Комитет по одит, риск и съответствие
- Комитет по възнагражденията

Към Управителния съвет са създадени и функционират:

- Комитет за управление на нефинансовите рискове (NFRC) с подкомитет по качество на продажбите (QoS)
- Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO) с подкомитет за контрагенти и брокери
- Комитет за нови и активни продукти и процеси (NAPP)
- Комитет за моделиране на продукти (Model Committee)
- NPS & CX Борд (NPS&CX Board)
- Комитет за управление на кризи (Crisis Committee)

II. Основни насоки в дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Д. Управление на риска (продължение)

Комитети и функции, участващи в системата за управление

Всеки един от горепосочените комитети функционира на базата на Уставен документ, в който са описани правомощията му, честота на провеждане на заседанията и начинът на вземане на решения. В рамките на системата за управление Дружеството има създадени и функциониращи:

- функция по управление на риска;
- функция за вътрешен контрол;
- функция по вътрешен одит;
- актюерска функция.

Дружеството създава правила и процедури, които осигуряват функциите, посочени по-горе, да изпълняват ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим начин.

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на Компанията и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит, с решение на на едноличен собственик на капитала на 27.06.2017 г. е избран Одитен Комитет на Дружеството.

На 16 август 2021 Управителният съвет на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, в качеството си на упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и на основание чл. 219, ал. 2 от Търговския закон, както и въз основа на постъпило предложение от Надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество прие и одобри създаването на Комитет по одит, риск и съответствие („Одитен комитет") като консултативен орган към Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и избира членовете му.

През 2021 година дейността на Одитният комитет бе съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит и с нормативните актове, приети от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

През 2021 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

III. Финансови резултати от дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г.

Към 31 декември 2021 г. общата сума на активите на Фонда възлиза на 97,871 хил. лв., което представлява нарастване с 4.15% спрямо 2020 г.

Структурата на активите към 31 декември 2021 г. е както следва:

Активи	**Стойност (хил. лв.)**	**Относителен дял**
Парични средства и парични еквиваленти	4,504	4.60%
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:	93,360	95.39%
Деривативни финансови инструменти	4	0.01%
Вземания, свързани с инвестиции	3	0.00%
Общо Активи	**97,871**	**100.0%**

III. Финансови резултати от дейността на „Професионален пенсионен фонд ОББ" през 2021 г. (продължение)

Структурата на пасивите към 31 декември 2021 г. е следната:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващото дружество	90	100.0%
Общо Пасиви	**90**	**100.0%**
Нетни активи на разположение на осигурените лица	**97,781**	

IV. План за развитие на „Професионален пенсионен фонд ОББ"

През 2022 г. Ръководството ще продължи усилията си за затвърждаване позициите на Фонда, на пазара на пенсионноосигурителни услуги в в България с цел запазване на неговия пазарен дял и професионално управление на средствата на осигурените лица.

Основните бизнес и финансови цели на Дружеството през 2022 – 2024 г. са свързани с:

- Утвърждаване на позициите на Дружеството на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България;
- Развитие на нови и разширяване на съществуващите партньорства и канали за дистрибуция;
- Стабилна капиталова адекватност и оптимално ниво на ликвидност;
- Спазване на нормативната рамка и развитие на ефективна вътрешна контролна среда.
- Разширяване на дигиталните услуги в процесите на продажби и обслужване.

V. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2021 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл. 17 от Търговския закон. През годината Фондът не е придобивал, нито прехвърлял собствени акции. Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

През годината членовете на Управителния и Надзорен съвет не са сключвали договори по чл. 240б от Търговския закон.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет получават възнаграждението си от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Надзорен съвет

Коста Чолаков

- Председател на Надзорния съвет на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД от 09 август 2021 г.
- Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД
- Член на настоятелството на НАТФИЗ

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Татяна Иванова

- Заместник-председател и член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г.
- Член на Кънтри тийма на КВС Груп за България
- Член е на УС и Изпълнителен директор „Маркетинг и дистрибуция – банкиране на дребно" на ОББ

Проф. д-р Григор Димитров

- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г.;
- Преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси и Член на Академичния съвет
- Главен директор „Осигурителни отношения" в Българската стопанска камара
- Член на Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество.
- Член на редколегията на сп. „Проблеми на труда".

Управителен съвет

Николай Стойков Стойков

- Главен изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров

- Изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Венета Ангелова Манова

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Елица Александрова Занчева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Управителния и Надзорен съвет, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

След датата на изготвяне на финансовия отчет няма настъпили съществени обстоятелства, нито са идентифицирани нови рискове, които да налагат промяна на финансовия резултат или промяна в обстоятелствата, оповестени в доклада за дейността, както и в плановете, свързани с бъдещото развитие.

VII. Събития след края на отчетния период

В краткосрочен план оценката на ръководството за ефектите от военния конфликт между Русия и Украйна е, че доколкото Компанията не поддържа тесни икономически връзки и инвестиции, свързани с тези две държави, няма налице преки ефекти и сериозно засегнати експозиции, освен ефектите от общия спад на финансовите пазари (Приложение 17) .

Към този момент ръководството счита за подходящ принципа на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития след края на отчетния период, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2021 г.

28 март 2022 г.

Главен изпълнителен директор: .....
Николай Стойков

Изпълнителен директор: .....
Анастас Петров

Мениджър Финанси и Риск: .....
Венета Манова

Доклад на независимите одитори

До едноличния собственик на капитала

на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Професионален пенсионен фонд ОББ" („Фонда"), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2021 г и отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложенията към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „Професионален пенсионен фонд ОББ" към 31 декември 2021 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет".

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Балансова стойност на инвестициите по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти *Инвестиции по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2021 г., различни от деривативни финансови инструменти: 93,360 хил. лева (31 декември 2020 г.: 92,435 хил. лева).* *Виж приложение 2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, приложение 2.3 Съществени счетоводни политики, приложение – Инвестиции на пенсионния фонд, приложение 11 Инвестиции по справедлива стойност, приложение 15 Инвестиции по справедлива стойност по категории към финансовия отчет.* Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2021 г. е в размер на 93,360 хил. лева, което представлява 95% от общата сума на активите към тази дата и се разглежда като ключов фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи. Оценката на ръководството за справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми се базира на пазарни цени от активни пазари, а за активите, които не се търгуват на такива активни пазари - на оценъчни модели, които обичайно изискват значителен брой входящи данни. Разработването на входящите данни на моделите, като например тези, свързани с дисконтовите фактори и темп на растеж, изисква	Нашите одиторски процедури относно оценката на портфейла на Фонда от инвестиции по справедлива стойност включиха, без да се ограничават до: — тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани основни контроли, свързани с процеса на оценка на инвестиции по справедлива стойност, включително контроли по отношение на входящите данни при оценките и потвърждението на резултата от оценките; — съпоставяне на признатите справедливи стойности на всички инвестиции в портфейла на Фонда към 31 декември 2021 г., за които са налични обявени цени, с публично достъпни пазарни цени; — Подлагане на критичен анализ със съдействие на нашите експерти-оценители на оценките на справедлива стойност на инвестициите, които не се търгуват на активни пазари. Тези тестове включват: - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане и общоприетите практики при оценяването. Като част от тази процедура, ние проверихме и вътрешната последователност, логика и математическа точност на моделите за оценка; - оценка на уместността и надеждността на ключовите данни използвани в моделите за оценка; - подлагане на критичен анализ доколко са уместни основните допускания, заложени в моделите за оценка, най-вече относно нормите на дисконтиране и темпа на растеж, позовавайки се на външни платформи за пазарна информация; — получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите по справедлива стойност с

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
значителни преценки от страна на ръководството. Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност като елемент на финансовия отчет на Фонда, както и поради наличието на преценки и допускания, които се изискват да бъдат направени, за да се стигне до оценката на инвестициите по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със съществен риск от съществено неправилно отчитане и съответно представлява ключов одиторски въпрос.	инвестиционния портфейл на Фонда към отчетната дата; — оценка на уместността и пълнотата на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД от15 ноември 2021 г., за период от една година. "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 15 ноември 2021 г.
- "АФА" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД от 15 ноември 2021 г., за период от една година. "АФА" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 25 Октомври 2017 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Фонда представлява първи ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Фонда представлява пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "АФА" ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 31 март 2022 г., представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД:

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

31 март 2022 г.

За „АФА" ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

31 март 2022 г.

Пенсионно осигуряване

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2021 Г.

Професионален пенсионен фонд ОББ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

	Приложения	*2021 г. хил. лв.*	*2020 г. хил. лв.*
Нетни финансови печалби/ (загуби) от управление на инвестиции и финансови активи:			
Нетни печалби от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност	3	5,718	429
Нетни печалби от сделки с инвестиции по справедлива стойност		295	265
Приходи от лихви	4	893	1,011
Приходи от дивиденти		459	410
Нетни загуби от сделки с чуждестранна валута		(171)	(146)
Други финансови разходи		(29)	(36)
Общо нетни финансови приходи		**7,165**	**1,933**
Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество	5.1	(1,089)	(1,016)
ОПЕРАТИВЕН РЕЗУЛТАТ		**6,076**	**917**
Промяна в Осигурителните вноски			
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		9,791	9,528
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	6	3,419	3,693
Други увеличения	7	9	-
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		**13,219**	**13,221**
НАМАЛЕНИЯ			
Изплатени пенсии на осигурени лица и техните наследници		(773)	(366)
Върнати средства на Националния Осигурителен Институт за осигурени лица, по чл.69б от КСО		(2,030)	(2,101)
Средства за превеждане на НОИ за лица променили осигуряването си по реда на чл.4в КСО	8.1	(1,493)	(1,651)
Средства на осигурени лица, преминали към други пенсионни фондове	6	(10,370)	(5,595)
Прехвърлени средства към държавния бюджет		(3)	(1)
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		**(14,669)**	**(9,714)**
ОБЩО ПРОМЯНА В ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ВНОСКИ		**(1,450)**	**3,507**
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЯ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		**4,626**	**4,424**
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА			
В началото на годината		**93,155**	**88,731**
В края на годината		**97,781**	**93,155**

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 36. Финансовият отчет на страници от 1 до 36 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен Изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър Финанси и Риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

31 -03- 2022

Професионален пенсионен фонд ОББ
ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА
РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

ОББ Пенсионно осигуряване

	Приложения	*2021 г. хил. лв.*	*2020 г. хил. лв.*
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	9	4,504	1,430
Инвестиции по справедлива стойност, в това число:	11	93,360	92,435
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	*11.1*	*9,851*	*14,354*
Български корпоративни облигации	*11.2*	*208*	*208*
Чуждестранни държавни ценни книжа	*11.3*	*46,341*	*45,923*
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	*11.4*	*3,821*	*3,416*
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	*11.5*	*33,139*	*28,534*
Вземания, свързани с инвестиции	10	3	-
Деривативни финансови инструменти	12	4	108
ОБЩО АКТИВИ		**97,871**	**93,973**
ПАСИВИ			
Задължения към управляващото дружество	5.2	90	90
Други задължения	8.2	-	728
ОБЩО ПАСИВИ		**90**	**818**
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		**97,781**	**93,155**

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 36. Финансовият отчет на страници от 1 до 36 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен Изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър Финанси и Риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

31-03-2022

	Приложения	*2021 г. хил. лв.*	*2020 г. хил. лв.*
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени вноски за осигурени лица		9,791	9,528
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници		(5,024)	(3,775)
Средства на осигурени лица към други пенсионни фондове, нетно	6	(6,951)	(1,902)
Платени такси на управляващото дружество		(1,089)	(1,029)
Получени лихви		910	1,111
Получени дивиденти		458	423
Продадени инвестиции		147,255	176,575
Придобити инвестиции		(142,282)	(183,538)
Падежирали банкови депозити		-	1,000
Други парични потоци		6	(1)
Нетни парични потоци от/(използвани) в оперативна дейност		**3,074**	**(1,608)**
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		**3,074**	**(1,608)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	9	**1,430**	**3,038**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	9	**4,504**	**1,430**

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 36. Финансовият отчет на страници от 1 до 36 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен Изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър Финанси и Риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

31-03-2022

1. Корпоративна информация

Информация за Професионален пенсионен фонд ОББ и управляващото дружество

„Професионален пенсионен фонд ОББ" („Фонд" или „ППФ ОББ") е регистриран с решение № 1/ 30 ноември 2000 г. на Софийски градски съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България" № 49Б, ет. 10. С решение на СГС от 14.04.2015 г е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Ен Ен Професионален пенсионен фонд ". С решение на СГС от 23.08.2021 г. е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Професионален пенсионен фонд ОББ". Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД („Компанията" или „ПОК") и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Фондът стартира дейността си в началото на 2001 г., като първите осигурителни вноски се получават през месец май 2001 година.

Към 31 декември 2021 г., общият брой на членовете на ППФ ОББ е 22,829 (31 декември 2020 г.: 23,979).

През 2021 г. броят на новоосигурените и прехвърлили се лица във фонда е 1,624 (2020 г.: 1,766), а броят на осигурените лица, напуснали Фонда е 2,774 (2020 г.: 1,865).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България („Кодекс" или „КСО"), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за финансов надзор да извършва допълнително задължително пенсионно осигуряване.

В края на 2015 г. бяха приети изменения в Кодекса (чл. 4в), които дефинираха възможност лицата, осигурени в професионален пенсионен фонд, еднократно да изберат да прекратят осигуряването си във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, като изберат да бъдат осигурявани само във фонд „Пенсии" на ДОО с увеличена осигурителна вноска, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране. Тази промяна е влязла в сила от 1 януари 2016 г. Към датата на финансовия отчет ефектът от тази промяна върху дейността на фонда е незначителен. В случай, че осигурено лице във Фонда не е придобило или упражнило право на пенсия, то може при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст или при навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида или да ги прехвърли в универсален пенсионен фонд или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Във Фонда задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във Фонда. Вноските за Фонда са изцяло за сметка на осигурителите. Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя със Закона за бюджета на Държавно обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметка на Фонда. От 1 януари 2006 г., вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване се превеждат от Националната агенция по приходите. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Дружеството събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

От 1 юли 2004 г., индивидуалните партиди се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към пенсионноосигурителното дружество за заплащане на такси и удръжки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на запор или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Дружеството, което го е учредило и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия от Дружеството, както и за загуби от дейността му.

При придобиване на право на пенсия, регламентирането на условията за изплащането й се извършва чрез сключване на пенсионен договор. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и срока на получаване.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Съгласно Кодекса са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните Фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда, сключи договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Дружеството е сключило договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

2. Изготвяне на финансовите отчети

2.1. База за изготвяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, които са оценени по справедлива стойност.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Дружеството се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 2.2.

При изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване" (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК ОББ ЕАД на 28 март 2022 г.

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Значимите счетоводни политики, приложени при изготвяне на този финансов отчет, са представени по-долу. Счетоводните политики са прилагани последователно в представените отчетни години, освен ако изрично не е упоменато друго.

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фонда и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки. Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

Оценка на справедливи стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения. Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение).

Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава инвестицията първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица по подходящ начин според живота на инвестицията, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на справедливи стойности (продължение)

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от инвестиции на Фонда, вж. Приложение 15.

2.3. Съществени счетоводни политики

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фондът. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица към „Нетни финансови печалби/загуби от управление на инвестиции и финансови активи".

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2021 г.	*2020 г.*
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.72685	1.59386

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута, с оригинален срок до падежа до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Инвестициите на Фонда се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

*(i) **Справедлива стойност***

След първоначалното признаване, Фондът оценява инвестициите по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Инвестиции на пенсионния фонд (продължение)

(i) Справедлива стойност(продължение)

След 1 юли 2004 г. последващата оценка на активите се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на инвестициите.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар се прилага един от следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация;
- Метод на дисконтираните парични потоци;
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози;
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции;
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Справедливата стойност на финансовите активи изчислена по посочените методи по-горе е оповестена в ниво 3 на таблицата в приложение 14.

Вземания, депозити, парични средства и парични еквиваленти

(i) Признаване и първоначално измерване

Фондът първоначално признава вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти по справедлива стойност, когато става страна по договорните условия на инструмента. Вземанията от дивиденти се признават, когато е възникнало правото за получаване. Другите вземания се признават на датата на тяхното възникване.

Вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти се измерват първоначално по справедлива стойност от която се приспадат разходите по сделката, които са пряко свързани с тяхното придобиване.

(ii) Класификация и последващо измерване

Паричните средства, паричните еквиваленти, депозитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, ако отговарят и на двете условия:
– държат се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
– съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва.

За целите на тази оценка „главницата" се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата" се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата. При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Фондът разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Фондът взима предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Фонда към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти впоследствие се оценяват като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката, както и всяка печалба или загуба от отписване, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

(iii) Отписване

Отписване на инвестиции на пенсионния фонд, вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти

Фондът отписва инвестициите на пенсионния фонд или вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти, когато договорните права върху паричните потоци от тях изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху тях са прехвърлени или при която Фондът не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху тях.

Фондът сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Брутната балансова стойност на инвестициите или вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти се отписва, когато Фондът няма разумни очаквания за възстановяване на инвестицията, респ. финансовия актив в неговата цялост или част от него. За корпоративни клиенти, Фондът извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Фондът не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Фонда за възстановяване на дължимите суми.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

(vi) Обезценка

Фондът признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за вземанията и паричните средства и парични еквиваленти. Фондът измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период: банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване. При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация. Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изисква от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия актив.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Фондът е изложен на кредитен риск.

Измерване на Очакваните кредитни загуби

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно Компания в съответствие с договора и паричните потоци, които Фондът очаква да получи).

ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Вземания и парични средства и парични еквиваленти (продължение)

(vi) Обезценка (продължение)

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Фондът оценява дали вземанията и паричните средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка. Вземане или парични средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Фонда при условия, които Фондът не би разгледал иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви, валутните печалби и загуби, както и всяка печалба или загуба от отписване се признават в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица.
Фондът отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Фондът също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия. При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица.

Компенсирано представяне на финансови активи и финансови пасиви

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, тогава и само тогава, когато Фондът има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се признават текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на инвестициите спрямо справедливата им стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на инвестициите при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Такси и удръжки

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Пенсионноосигурителното дружество събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Професионалния пенсионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващото пенсионноосигурително дружество.

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 3.75% за 2021 г. и за 2020 г.;
- Инвестиционна такса в размер 0.75% годишно за 2021 г. за 2020 г. върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2021 г.:

Изменение на МСФО 4 „Застрахователни договори" – отлагане на МСФО 9 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 (издадени на 27 август 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги" – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19 (издаден на 31 март 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

През 2021 г. няма значими промени в счетоводните политики прилагани от Фонда.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2021 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения. Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации"; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения"; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи"; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки" (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори" (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори": Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – съпоставима информация (издаден на 9 декември 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.). Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети": класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени съответно на 23 януари 2020 г. и 15 юли 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода" (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

3. Нетни печалби от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност

Фондът е отчел печалба от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност от 5,718 хил. лв. през 2021 г. и съответно през 2020 г. 429 хил. лв. Разпределението на нетните печалби/(загуби) от преоценка по видове инвестиции и финансови активи е показано в таблица по-долу:

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	(535)	(56)
Български корпоративни облигации	20	(23)
Чуждестранни държавни ценни книжа	(1,488)	(455)
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	(63)	(88)
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	7,784	1,051
	5,718	**429**

4. Приходи от лихви

Разпределението на приходите от лихви по видове финансови активи е показано в таблицата по – долу:

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	242	374
Български корпоративни облигации	7	9
Чуждестранни държавни ценни книжа	615	597
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	29	31
	893	**1,011**

5. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица
Свързано лице на Фонда е „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД (наричано още ПОК ОББ ЕАД), в качеството му на управляващо дружество, както и ключовия ръководен персонал на ПОК ОББ ПОД ЕАД.

Крайна компания-майка
Крайната компания-майка на ПОК ОББ ЕАД е KBC Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД
100% от акциите на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД се притежават от „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД

Други свързани лица, които упражняват значително влияние върху Дружеството
Кей Би Си Иншурънс Лимитид
NV KBC Groep

Ключов ръководен персонал
Свързани лица на Фонда са и ключовият ръководен персонал на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. Компанията счита, че ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния и Надзорен съвет към 31 декември 2021 г.

Сделки със свързани лица
Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/дадени гаранции за задължения на свързани лица.

Транзакциите със свързани лица са оповестени в приложения S.1 и S.2 по-долу.

5. Оповестяване на свързани лица (продължние)

5.1. Такси и удръжки от осигурителни вноски за управляващото дружество

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Удръжки от осигурителни вноски	367	357
Инвестиционна такса	722	659
	1,089	**1,016**

5.2. Задължения към управляващото дружество

Фондът заплаща такса за управление и инвестиционна такса на управляващото дружество.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., задълженията на Фонд към Дружеството са както следва:

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Задължение за удръжки от осигурителни вноски	28	31
Задължение за удържана инвестиционна такса върху активите на Фонда	62	59
	90	**90**

6. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/към други пенсионни фондове

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	3,419	3,693
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(1,095)	(1,198)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	**2,324**	**2,495**
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	(10,370)	(5,595)
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	1,095	1,198
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	**(9,275)**	**(4,397)**
Нетни парични потоци от/към други пенсионни фондове	**(6,951)**	**(1,902)**

7. Други увеличения

Към 31 декември 2021 г. сума в размер на 9 хил. лв. е възстановяване от НОИ. Сумата е неправомерно изискана от НОИ в предходен период.

8. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.4в от КСО

8.1. Прехвърлени средства на осигурени лица

Към 31 декември 2021 г. от нетните активи на фонда са извадени 1,493 хил. лв. (2020 г.: 1,651 хил. лв.), средства от осигурителните партиди на 124 осигурени лица, желаещи да прехвърлят осигуряването си от Професионален Пенсионен Фонд във фонд „Пенсии" (2020 г. – 123 лица).

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към фонд „Пенсии"	1,493	1,651
	1,493	**1,651**

Тъй като тези средства, съгласно чл. 129, ал.17 на КСО се превеждат по сметка на Национален осигурителен институт в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд „Пенсии", към 31 декември 2020 година средства в размер на 728 хил. лв., представляват задължения на Професионалния Пенсионен Фонд.

Към 31 декември 2021 г. няма задължения към НОИ, тъй като средствата са превеждани текущо през годината.

8.2. Други задължения

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	-	728
	-	**728**

9. Парични средства и парични еквиваленти

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Парични средства по разплащателни сметки	4,504	1,430
Общо парични средства и парични еквиваленти	**4,504**	**1,430**

Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

10. Вземания, свързани с инвестиции

През 2021 г. във вземания, свързани с инвестиции са отразени, вземания свързани с продажба на притежавани права на Софарма АД за записване на варанти, получаването на които ще се осъществи след приключване на записването, в размер на 2 хил.лв. и вземания от акции и дялове в щатски долари в размер на 1 хил. лв.

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Вземания, свързани с инвестиции	3	-
Общо	**3**	**-**

11. Инвестиции по справедлива стойност

	2021 г.	*2020 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	9,851	14,354
Български корпоративни облигации	208	208
Чуждестранни държавни ценни книжа	46,341	45,923
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	3,821	3,416
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	33,139	28,534
	93,360	**92,435**

11.1. Ценни книжа издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа издадени или гарантирани от Република България към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2021 г.	*2020 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	981	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	8,870	14,354
	9,851	**14,354**

През 2021 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са между 0.25% и 3.125% (2020 г.: между 0.375% и 3.125%). Купонните плащания са шестмесечни и годишни, с фиксирани лихвени проценти.

През 2021 г. и през 2020 г. инвестицията на Професионалния пенсионен фонд в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

11.2. Български корпоративни облигации

Българските корпоративните облигации имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2021 г.	*2020 г.*
	хил. лв.	*хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	19	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	189	208
	208	**208**

Към 31.12.2021 г. корпоративни облигации на стойност 189 хил. лв. са с плаващ купон (31.12.2020 г. 169 хил. лв.), а останалите са с фиксиран лихвен процент. Купонните плащания са шестмесечни.

През 2021 г. купоните по притежаваните корпоративни облигации са между 3.00% и 3.20% (2020 г. между 3.00% и 3.20%).

11. Инвестиции по справедлива стойност (продължение)

11.3. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2021 г. хил. лв.	*2020 г. хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	1,175	13,704
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	43,229	30,195
Деноминирани в щ. д. с остатъчен срок до падежа над 1 година	1,937	2,024
Общо	**46,341**	**45,923**

Към 31 декември 2021 г. и към 31.12.2020 г., притежаваните от Фонда чуждестранни ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

През 2021 г. Фондът притежава инвестиция в единична емисия чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица, на стойност 6,170 хил. лв. (2020 г.: 13,704 лв.)

През 2021 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варира между 0.00% и 3.75% (2020 г.: между 0.00% и 3.624%).

11.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Чуждестранните корпоративни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2021 г. хил. лв.	*2020 г. хил. лв.*
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	3,821	3,416
Общо	**3,821**	**3,416**

11.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2021 г. хил. лв.	*2020 г. хил. лв.*
Акции	20,848	11,602
Дялове в колективни инвестиционни схеми	12,291	16,932
	33,139	**28,534**

Към 31 декември 2021 г., Фондът притежава акции и права в български предприятия, на стойност 6,137 хил. лв. (2020 г.: 5,658 хил. лв.) и чуждестранни акции на стойност 14,711 хил. лв. (2020 г.: 5,944 хил. лв.). През 2021 г. Фондът притежава дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България на стойност 232 хил. лв. (2020 г.: 187 хил. лв.), притежаваните дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, са на стойност 12,059 хил. лв. (2020 г.: 16,745 хил. лв.).

12. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2021 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност 4 хил. лв. (2020 г.: 108 хил. лв.).
Към 31 декември 2021 г. и съответно към 31 декември 2020 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за продажба на щатски долари с цел намаляване на валутния риск от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута., които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране. Сделките са краткосрочни, със срок до падежа по-малък от една година.

12. Деривативни финансови инструменти (продължение)

Параметрите на сделките са следните:

31 декември 2021 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	14 януари 2022 г.	9,420,000

31 декември 2020 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	8 януари 2021 г.	5,780,000

Нереализираните печалби/загуби/ от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, включени в нетните загуби от сделки с чуждестранни валути, през 2021 г. са на стойност 172 хил. лв. (през 2020 г.: печалба 16 хил. лв.).

13. Данъчно облагане

Професионалният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност. Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приспадат от дохода им преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане.

През 2020 г. фондът премина регистрация съгласно Закона за Данък върху добавената стойност. Тази регистрация не поражда допълнителни данъчни задължения за Фонда.

14. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска.

Основните финансови активи на Фонда включват парични средства, акции и чуждестранни дългови и капиталови финансови инструменти. Фондът сключва и деривативни сделки, включващи основно форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Управителния съвет преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с адекватен кредитен рейтинг.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

За ограничаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

Експозиция към държавен дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2021 г. и 31 декември.2020 г.

	Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2021 г. *хил. лв.*	Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2020 г. *хил. лв.*
България	9,851	14,354
Австрия	-	298
Белгия	4,299	1,690
Германия	18,025	19,379
Израел	-	-
Индонезия	1,904	1,776
Испания	1,800	-
Италия	962	-
Република С.Македония	464	-
Мексико	1,290	457
Румъния	6,929	8,320
САЩ	1,937	2,024
Унгария	1,610	3,220
Франция	3,279	1,724
Холандия	-	2,304
Хърватска	3,842	4,155
Черна гора	-	576
Общо	**56,192**	**60,277**

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по матуритетна структура към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г.

2021 г.
хил. лв.

	Балансова стойност	Брутни (входящи) парични потоци	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години
България	9,851	10,143	-	121	65	2,493	6,914	550
Белгия	4,299	4,243	-	0	86	3,311	846	-
Хърватска	3,842	4,143	5	6	58	277	3,797	-
Германия	18,025	17,710	-	1,173	139	9,395	7,003	-
Унгария	1,610	1,661	-	0	8	30	1,623	-
Индонезия	1,904	1,957	-	0	40	1,496	421	-
Франция	3,279	987	-	0	19	78	890	-
Р. Северна Македония	464	3,256	-	0	36	1,655	1,565	-
Испания	1,800	545	-	8	-	32	505	-
Италия	962	1,807	-	0	8	31	1,768	-
Мексико	1,290	1,424	-	0	19	76	1,112	217
Румъния	6,929	7,618	-	22	134	3,655	3,807	-
САЩ	1,937	2,048	6	0	6	2,036	0	-
Общо	**56,192**	**57,542**	**11**	**1,330**	**618**	**24,565**	**30,251**	**767**

2020 г.
хил. лв.

	Балансова стойност	Брутни (входящи) парични потоци	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години
България	14,354	14,773	-	172	122	4,706	7,126	2,647
Белгия	1,690	1,652	-	-	39	1,613	-	-
Хърватска	4,155	4,307	-	39	38	1,598	568	2,064
Германия	19,379	19,095	-	13,691	18	70	5,316	0
Унгария	3,220	3,458	-	-	30	119	2,236	1,073
Индонезия	1,776	1,805	-	-	33	1,772	-	-
Австрия	298	293	-	-	0	293	-	-
Франция	1,724	1,684	-	-	35	1,649	-	-
Нидерландия	2,304	2,264	-	-	37	2,227	-	-
Черна гора	576	705	-	-	17	67	621	-
Мексико	457	491	-	-	8	30	453	-
Румъния	8,320	8,924	-	16	169	1,143	7,196	400
САЩ	2,024	2,202	-	6	6	52	2,138	-
Общо	**60,277**	**61,653**	**-**	**13,924**	**552**	**15,339**	**25,654**	**6,184**

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's.

Използваната скала на рейтинговите категории е на Moody's Investors Service, Fitch и Standard & Poor's.

2021 г.

Държавни ценни книжа

Хил. лв.	**Fitch Ratings**	**Moody's Investors Service**
A-	1,800	-
AA	3,279	-
AA-	4,299	-
AAA	19,961	-
Ba1	-	3,843
Baa2	-	1,610
BB+	464	-
BBB	12,717	-
BBB-	8,219	-
Общо	**50,739**	**5,453**

Корпоративни ценни книжа

Хил. лв.	**Fitch Ratings**	**Moody's Investors Service**	**Standard & Poor's**
A	396	-	-
A-	241	-	203
A+	204	-	-
A1	-	195	-
A2	-	406	-
A3	-	213	-
Ba1	-	205	-
Ba2	-	208	-
Baa1	-	588	-
Baa3	-	278	-
BBB	197	-	-
BBB-	294	-	-
BBB+	193	-	-
Общо	**1,525**	**2,093**	**203**

През 2021 г. Корпоративните ценни книжа без рейтинг са на стойност 208 хил. лв.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

През 2021 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 4,504 хил. лв.

През 2021 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /AA-/ на стойност 4 хил. лв.

2020 г.

Държавни ценни книжа

Хил. лв.	**Fitch Ratings**	**Moody's Investors Service**
AA	1,724	-
AA-	1,690	-
Aa1	-	298
AAA/Aaa	21,403	2,304
B1	-	576
Ba1	-	4,155
Baa3	-	3,220
BBB	16,130	-
BBB-	8,777	-
Общо	**49,724**	**10,553**

Корпоративни ценни книжа

Хил. лв.	**Fitch Ratings**	**Moody's Investors Service**	**Standard & Poor's**
A	402	-	-
A-	449	-	206
A2	-	400	-
Ba1	-	209	-
Ba2	-	210	-
Baa1	-	403	-
Baa3	-	284	-
BBB	204	-	-
BBB+	649	-	-
Общо	**1,704**	**1,506**	**206**

През 2020 г. Корпоративните ценни книжа без рейтинг са на стойност 208 хил. лв. През 2020 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BB+/ на стойност 1,430 хил. лв.

През 2020 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB+/ на стойност 108 хил. лв.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Валутен риск

През 2021 г. и 2020 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен. Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, наложи сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения. Валутният риск по деноминираните в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции. В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. долар с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на финансовите активи), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

	Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол. %	*Ефект върху промените в нетните активи в хил. лв.*
2021г.	+7.5	14
	- 7.5	(14)
2020 г.	+7.5	6
	- 7.5	(6)

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева
2021 г.

Активи	**Лева**	**Евро**	**Щатски долари**	**Общо**
Парични средства и парични еквиваленти	710	62	3,732	4,504
Ценни книги, издадени или гарантирани от Република България	981	8,870	-	9,851
Български корпоративни облигации	-	208	-	208
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	44,404	1,937	46,341
Чуждестранни корпоративни облигации	-	3,821	-	3,821
Акции, права и дялове	6,137	16,213	10,789	33,139
Вземания от инвестиции	2	-	1	3
Деривативни финансови инструменти	4	-	-	4
Общо	**7,834**	**73,578**	**16,459**	**97,871**

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	90	-	-	90
Общо	**90**	-	-	**90**
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	**7,744**	**73,578**	**16,459**	**97,781**

В хиляди лева
2020 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	1,148	260	22	**1,430**
Ценни книги, издадени или гарантирани от Република България	-	14,354	-	**14,354**
Български корпоративни облигации	-	208	-	**208**
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	43,899	2,024	**45,923**
Чуждестранни корпоративни облигации	-	3,416	-	**3,416**
Акции, права и дялове	5,658	15,624	7,252	**28,534**
Деривативни финансови инструменти	-	-	108	**108**
Общо	**6,806**	**77,761**	**9,406**	**93,973**

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	90	-	-	**90**
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	728	-	-	**728**
Общо	**818**	-	-	**818**
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	**5,988**	**77,761**	**9,406**	**93,155**

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. финансовите пасиви на Фонда са нелихвоносни.

Таблицата по-долу представя лихвената структурата на финансовите активи на Фонда по оригинален падеж на финансовите инструменти:

14. Управление на финансовите рискове (продължение)
Лихвен риск (продължение)

В хиляди лева
2021 г.

	Общо	Без матуритет	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	**4,504**	-	4,504	-	-	-
Финансови активи лихвоносни-фиксиран лихвен процент	**60,032**	-	-	1,175	19	58,838
Финансови активи с плаващ лихвен процент	**189**	-	-	-	-	189
Финансови активи нелихвоносни	**33,146**	33,146	-	-	-	-
Общо	**97,871**	33,146	4,504	1,175	19	59,027

В хиляди лева
2020 г.

	Общо	Без матуритет	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	**1,430**	-	1,430	-	-	-
Финансови активи лихвоносни-фиксиран лихвен процент	**63,732**	-	-	13,704	-	50,028
Финансови активи с плаващ лихвен процент	**169**	-	-	-	-	169
Финансови активи нелихвоносни	**28,534**	28,534	-	-	-	-
Общо	**93,865**	**28,534**	**1,430**	**13,704**	-	**50,197**

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

В хиляди лева	**100 базисни точки на паралелно понижение**	**100 базисни точки на паралелно покачване**
2021		
Към 31 Декември	3,239	(2,810)
2020		
Към 31 Декември	3,719	(3,071)

Ликвиден риск
Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Фонда, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева
2021 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца хил. лв.	3-12 месеца хил. лв.	1-5 години хил. лв.	> 5 години хил. лв.	Без договорен срок до падежа
Задължения към управляващото дружество	90	(90)	(90)	-	-	-	-
Общо:	**90**	**(90)**	**(90)**	-	-	-	-

В хиляди лева
2020 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца хил. лв.	3-12 месеца хил. лв.	1-5 години хил. лв.	> 5 години хил. лв.	Без договорен срок до падежа
Задължения към управляващото дружество	90	(90)	(90)	-	-	-	-
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	728	(728)	(289)	(439)	-	-	-
Общо:	**818**	**(818)**	**(379)**	**(439)**	-	-	-

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Професионален пенсионен фонд ОББ, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми. Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции и дялове в колективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси, е както следва:

2021 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:	*%*	*хил. лв.*
AEX	5%	74
CAC 40	5%	140
DAX	5%	110
Eurostoxx 50	5%	8
Eurostoxx 600	5%	12
FTSE MIB	5%	12
IBEX 35	5%	17
Markit Iboxx EUR Liquid Index	5%	49
iBoxx USD Liquid Index	5%	50
MSCI Emerging Markets	5%	97
MSCI China	5%	23
MSCI Japan	5%	24
MSCI World	5%	0
S&P 500	5%	733
SOFIX	5%	307
AEX	-5%	(74)
CAC 40	-5%	(140)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2021 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи*
Борсови индекси:	*%*	*хил. лв.*
DAX	-5%	(110)
Eurostoxx 50	-5%	(8)
Eurostoxx 600	-5%	(12)
FTSE MIB	-5%	(12)
IBEX 35	-5%	(17)
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-5%	(49)
iBoxx USD Liquid Index	-5%	(50)
MSCI Emerging Markets	-5%	(97)
MSCI China	-5%	(23)
MSCI Japan	-5%	(24)
MSCI World	-5%	0
S&P 500	-5%	(733)
SOFIX	-5%	(307)
AEX	20%	295
CAC 40	20%	562
DAX	20%	439
Eurostoxx 50	20%	32
Eurostoxx 600	20%	49
FTSE MIB	20%	48
IBEX 35	20%	66
Markit Iboxx EUR Liquid Index	20%	197
iBoxx USD Liquid Index	20%	201
MSCI Emerging Markets	20%	389
MSCI China	20%	94
MSCI Japan	20%	97
MSCI World	20%	0
S&P 500	20%	2 931
SOFIX	20%	1 227
AEX	-20%	(295)
CAC 40	-20%	(562)
DAX	-20%	(439)
Eurostoxx 50	-20%	(32)
Eurostoxx 600	-20%	(49)
FTSE MIB	-20%	(48)
IBEX 35	-20%	(66)
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-20%	(197)
iBoxx USD Liquid Index	-20%	(201)
MSCI Emerging Markets	-20%	(389)
MSCI China	-20%	(94)
MSCI Japan	-20%	(97)
MSCI World	-20%	0
S&P 500	-20%	(2 931)
SOFIX	-20%	(1 227)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

***Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми* (продължение)**

2020 г. *Борсови индекси:*	*Промяна в цената на акции* *%*	*Ефект върху промените в нетните активи* *хил. лв.*
AEX	5%	48
CAC 40	5%	103
DAX	5%	114
Eurostoxx 50	5%	11
Eurostoxx 600	5%	0
FTSE MIB	5%	12
IBEX 35	5%	21
Markit iBoxx USD Liquid Investment Grade	5%	93
MSCI Emerging Europe	5%	0
MSCI Emerging Markets	5%	46
MSCI China	5%	12
MSCI Japan	5%	48
MSCI World	5%	9
S&P 500	5%	628
SOFIX	5%	283
AEX	-5%	(48)
CAC 40	-5%	(103)
DAX	-5%	(114)
Eurostoxx 50	-5%	(11)
Eurostoxx 600	-5%	0
FTSE MIB	-5%	(12)
IBEX 35	-5%	(21)
Markit iBoxx USD Liquid Investment Grade	-5%	(93)
MSCI Emerging Europe	-5%	0
MSCI Emerging Markets	-5%	(46)
MSCI China	-5%	(12)
MSCI Japan	-5%	(48)
MSCI World	-5%	(9)
S&P 500	-5%	(628)
SOFIX	-5%	(283)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

***Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми* (продължение)**

2020 г. *Борсови индекси:*	*Промяна в цената на акции* *%*	*Ефект върху промените в нетните активи* *хил. лв.*
AEX	20%	193
CAC 40	20%	413
DAX	20%	455
Eurostoxx 50	20%	42
Eurostoxx 600	20%	0
FTSE MIB	20%	49
IBEX 35	20%	83
Markit iBoxx USD Liquid Investment Grade	20%	371
MSCI Emerging Europe	20%	0
MSCI Emerging Markets	20%	185
MSCI China	20%	47
MSCI Japan	20%	190
MSCI World	20%	34
S&P 500	20%	2,514
SOFIX	20%	1,132
AEX	-20%	(193)
CAC 40	-20%	(413)
DAX	-20%	(455)
Eurostoxx 50	-20%	(42)
Eurostoxx 600	-20%	0
FTSE MIB	-20%	(49)
IBEX 35	-20%	(83)
Markit iBoxx USD Liquid Investment Grade	-20%	(371)
MSCI Emerging Europe	-20%	0
MSCI Emerging Markets	-20%	(185)
MSCI China	-20%	(47)
MSCI Japan	-20%	(190)
MSCI World	-20%	(34)
S&P 500	-20%	(2,514)
SOFIX	-20%	(1,132)

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

***Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми* (продължение)**

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

2021 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+20%	1,227
	-20%	(1,227)

2021 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+5%	307
	-5%	(307)

2020 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+20%	1,132
	-20%	(1,132)

2020 г.	*Промяна в цената на акции*	*Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.*
Акции, издадени в Република България	+5%	283
	-5%	(283)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда български акции:

Индустрия:	*2021 г.*	*2020 г.*
Финансов сектор	8.91%	8.09%
Индустриални компании	33.37%	33.11%
Потребителски стоки от първа необходимост	5.47%	7.19%
Потребителски дълготрайни стоки/ услуги	0.00%	0.00%
Материали	0.28%	0.54%
Здравеопазване	14.38%	15.64%
Технологии	0.00%	0.00%
Дружества със специална инвестиционна цел	37.59%	33.42%
Други	0.00%	2.01%
	100.0%	**100.0%**

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

***Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми* (продължение)**

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за придобитите от Фонда чуждестранни акции:

Индустрия:	*2021 г.*	*2020 г.*
Финансов сектор	11.93%	12.14%
Индустриални компании	11.32%	15.72%
Енергетика	3.70%	3.81%
Потребителски стоки от първа необходимост	6.97%	5.94%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	17.73%	18.97%
Материали	7.18%	9.20%
Здравеопазване	7.37%	7.03%
Комунални услуги/Други	2.32%	5.49%
Комуникационни услуги	6.18%	1.75%
Технологии	24.01%	19.25%
Дружества със специална инвестиционна цел	1.29%	0.70%
	100.0%	**100.0%**

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 пандемията

Съгласно политиките за управление на рисковете на „ПОК ОББ" ЕАД, Дружеството създаде Кризисен щаб за справяне с ефектите от разпространение на COVID-19 вируса, който изготви План за справяне с последствията и продължаване на дейността на компанията и управляваните от нея пенсионни фондове.

В процеса на изготвяне на плана, беше извършено идентифициране и оценяване на приложимите рискове на база на Правилата за управление на риска и рисковата матрица, включително чрез провеждане на стрес тестове, като бяха планирани действия за намаляване на нивото на идентифицираните рискове.

Основните действия на Кризисния щаб бяха насочени към:

- Ограничаване на рисковете за здравето и живота на служителите, както и на партньори и клиенти на компанията с достъпи до офисите на компанията;
- Ограничаване на рискове от прекъсване на дейността или нарушаване на критични процеси, в резултат на евентуално разпространение на COVID-19 сред служители на компанията;
- Подкрепа на търговската структура, във връзка с очакван спад на продажбите, предизвикан от евентуални дългосрочни мерки за социално дистанциране;
- Контрол и осигуряване на достатъчна ликвидност за обезпечаване на плащания към клиенти и партньори.

Инвестиционната стратегия на Компанията и фондовете, които то управлява не се промени значително през 2021 г. Дружеството се стреми към намаляване на инвестиционния риск на Фонда чрез поддържане на високо ниво на диверсификация на портфейла по групи активи и селекция на инвестиционните инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана възвръщаемост при минимизиране на риска, свързан с отделни книжа на даден емитент или клас активи. Дружеството си поставя за цел „коефициента на Шарп" при управление на активите на Фонда, да бъде сред петте най-добри от всички аналогични пенсионни фондове в страната. Ръководството следеше на ежедневна база развитието на пазарите и извършваше корекции, при необходимост, в своите инвестиционни решения. Алокацията на инвестициите на Дружеството и фондовете претърпяха някои конкретни промени през 2021 г. В началото на годината бяха приети за употреба първите ваксини срещу COVID-19, които помогнаха за облекчаване на епидемиологичната обстановка. Ваксините и постепенното нормализиране на обществения живот, заедно с предприетите мерки за подпомагане от страна централните банки и правителствата доведоха до бързо възстановяване на глобална икономика и ръст на рисковите активи. Дружеството увеличи теглото на акциите в портфейлите на пенсионните фондове, което помогна за постигнатата висока положителна доходност през 2021г.

14. Управление на финансовите рискове (продължение)

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 пандемията

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

- Доходност на Фонда

За 31.12.2021 г. стойността на един дял на "ППФ ОББ" е 1.96838 лв., при средна стойност на един дял за всички професионални пенсионни фондове (индекс UNIDEX) 1,86350. Постигнатата доходност от „ППФ ОББ" за 2021 г. е положителна в размер на 6.97%. Доходността за последния 24-месечен период на годишна база за „ППФ ОББ" е 4.06%, при 3.29% немодифицирана претеглена доходност за предходните две години на професионалните фондове за пазара. Реализираната доходност за последните 24 месеца отрежда първо място на Професионален пенсионен фонд ОББ спрямо постигната доходност от останалите пенсионни фондове, опериращи в страната.

- Финансово състояние на фонда – промени в инвестиционната стратегия през годината

В сравнение с 2020 г. основните класове активи се представиха разнопосочно. Акциите реализираха положителна доходност, тъй като силното възстановяване на икономиките доведе до бърз ръст на продажби и печалби на компаниите в развитите страни. Рисковите класове активи отбелязаха двуцифрен ръст, като акциите в Европа и САЩ се представиха релативно по-добре спрямо останалите региони. Облигациите бяха под натиск от високата инфлация и индикациите от страна на централните банки за прекратяване на програмите за покупки, като представянето за годината беше негативно. Съотношението на ликвидните средства и текущите задължения на „ППФ ОББ" към 31.12.2021 г. е 674.40, което показва че фондът разполага с достатъчно средства да покрие краткосрочните си задължения. Диверсификацията на портфейлите на пенсионните фондове помага за избягване на спадове, характерни за най-рисковите класове активи, като представянето на пенсионните фондове през 2021 г. е значително по-добро при тези активи, в сравнение с 2020 г.

Въз основа на инициираните от ръководството действия, както бяха разгледани по-горе, както и предприетите държавни мерки за подпомагане на засегнатите сектори, не се наблюдава критично въздействие на разпространението на COVID-19 вируса върху Фонда, неговата дейност, финансово състояние и резултати.

15. Инвестиции по справедлива стойност по категории

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност:

към 31 декември 2021 г.
в хиляди лева

Инвестиции по справедлива стойност	**Приложения**	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Обща справедлива стойност**
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	11.1	8,870	981	-	9,851
Български корпоративни облигации	11.2	208	-	-	208
Чуждестранни държавни ценни книжа	11.3	46,341	-	-	46,341
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	11.4	3,821	-	-	3,821
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	11.5	31,944	-	1,195	33,139
Деривативни финансови инструменти	12	4	-		4
Общо финансови активи		**91,188**	**981**	**1,195**	**93,364**

15. Инвестиции по справедлива стойност (продължение)

към 31 декември 2020 г.
в хиляди лева

Инвестиции по справедлива стойност	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	11.1	14,354	-	-	14,354
Български корпоративни облигации	11.2	208	-	-	208
Чуждестранни държавни ценни книжа	11.3	45,923	-	-	45,923
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	11.4	3,416	-	-	3,416
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	11.5	28,222	-	312	28,534
Деривативни финансови инструменти	12	108	-	-	108
Общо финансови активи		**92,231**	**-**	**312**	**92,543**

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хиляди лева	Ниво3 Справедлива стойност
Салдо на 1 януари 2020	**479**
Продажби	(82)
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	36
Трансфер в ниво 1	(121)
Салдо на 31 декември 2020	**312**
Салдо на 1 януари 2021	**312**
Продажби	(101)
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	464
Трансфер от ниво 1 в ниво 3	520
Салдо на 31 декември 2021	**1,195**

Трансферът от Ниво 1 към Ниво 3, се дължи на това, че към 31.12.2021 г не е използвана цената от активен пазар, на притежавани български акции, за които към 31.12.2020 г. са приложени котирани цени.

16. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:	Приложения	2021 г. Хил. лв.	2020 г. Хил. лв.
Парични средства и парични еквиваленти	9	4,504	1,430
Вземания, свързани с инвестиции	10	3	-
Общо		**4,507**	**1,430**

17. Събития след края на отчетния период

Военен конфликт между Русия и Украйна

На 24 февруари 2022г. Русия инициира военни действия в Украйна, които продължават и и към датата на издаване на този финансов отчет. В резултат на това водещите финансови пазари по света изпитват сътресения, а проблемите с веригите на доставка, породени от пандемията COVID-19, се очаква допълнително да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Руската федерация се налагат все по-широки икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ, Великобритания, Канада, Австралия, Япония и други държави и това доведе до съществена промяна в световната геополитическа обстановка. Военният конфликт и наложените санкции се отразиха както върху световната икономика, така и върху финансовите пазари - като например бягство от рискови активи на финансовите пазари, ръст в цените на суровините и горивата и до изолация на руската икономика. На фона на неясния изход от конфликта, повишението на цените ще поддържа по-високо равнището на инфлацията и ще оказва негативно влияние върху доверието на потребителите и развитието на бизнеса. Цените на европейските акции, и по-конкретно на тези от Централна и Източна Европа, навлязоха в територия на корекция, докато пазарите на акции в страните (извън територията на военния конфликт), които изнасят суровини се задържаха на високи нива.

В резултат на несигурността съпътстваща войната в Украйна и влиянието на санкциите върху пазарите на енергийни ресурси и глобалната финансова стабилност, се очаква повишена волатилност на финансовите пазари. В допълнение, рискът от спад в икономическата активност в резултат от прекъсвания на доставките на горива и газ към Европа, остава висок.

Ръководството на дружеството е определило това събитие като некоригиращо по смисъла на МСС10. Поради това няма отчетени ефекти в настоящия финансов отчет за 2021 г.

Взимайки в предвид всички тези фактори, в последните седмици Дружеството наблюдава и прави текущо анализи и оценки на възможни последици и ефекти от конфликта за дружеството, неговата дейност, активи и перспективи. За целта предприема действия в следните основни направления:

1. Промяна в инвестиционната стратегия с цел намаляване на експозицията към рискови активи и към региони, които са най-чувствително засегнати от конфликта между Русия и Украйна.
2. Ежедневен мониторинг на пазарите и оценка на необходимостта от промени в алокацията на активите с цел ограничаване на ефектите от военния конфликт върху стойността на средствата на осигурените лица/пенсионерите.
3. Увеличаване на честота на провеждане на срещите на Комитета по активи и пасиви с цел своевременно идентифициране на всички нововъзникващи рискове и синхронизиране на предприеманите действия с политиките на KBC Group.

В краткосрочен план оценката на ръководството е, че доколкото дружеството не поддържа тесни икономически връзки и инвестиции, свързани с Русия и Украйна, няма налице преки ефекти и сериозно засегнати експозиции, освен ефектите от общия спад на финансовите пазари.

Развитието и изходът на конфликта не могат да се предвидят към настоящия момент, доколкото той все още е в ранен етап, с множество несигурности, и е много трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти както върху глобалното икономическо и социално развитие на Европейския съюз и света като цяло, така и в частност на България и Фонда.
Към този момент, Ръководството счита за подходящ принципът на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет. Въз основа на инициираните от ръководството действия, не се очаква критично въздействие на военния конфликт върху Компанията, нейната дейност, финансово състояние и резултати.

Няма други значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2021 г.